

Obsah

1 Úvod	7
2 Pojem „nezávislosti“ správního orgánu	17
§ 1. ÚVOD.....	17
§ 2. FUNKČNÍ NEZÁVISLOST SPRÁVNÍHO ORGÁNU.....	20
A) Funkční nezávislost správního orgánu – jeden ze základních principů výkonu veřejné správy.....	21
B) Specifické požadavky na zabezpečení nestranného výkonu veřejné správy.....	24
§ 3. POLITICKÁ NEZÁVISLOST SPRÁVNÍHO ORGÁNU.....	29
A) Nezávislé správní orgány – <i>contradictio in adjecto</i>	29
B) Požadavek politické nezávislosti výkonu veřejné správy v ekonomické teorii.....	31
C) Nezávislé postavení centrálních bank – potenciální měřítko pro míru a charakter nezávislosti jiných správních orgánů.....	33
D) Implikace politicky nezávislého postavení institucí: potřeba vymezení odpovědnosti a otázka demokratické legitimacy.....	40
§ 4. SHRNUTÍ.....	47
3 Independent regulatory authorities v USA	51
§ 1. ÚVOD.....	51
§ 2. HISTORICKÉ KONSEKVENCE VZNIKU IRA V USA.....	52
A) Koncepce independent regulatory authorities a tzv. Grange Movement.....	52
B) Interstate Commerce Act 1887 a Interstate Commerce Commission.....	53
C) Zřizování independent regulatory authorities v průběhu procesu New Deal.....	53
D) Proces tzv. deregulace v 70. letech a independent regulatory authorities.....	54
§ 3. STĚŽEJNÍ RYSY IRA V DNEŠNÍ AMERICKÉ PRÁVNÍ ÚPRAVĚ.....	56
A) Postavení mimo hierarchicky organizované struktury státní správy.....	56
B) Kumulace pravomocí legislativních, exekutivních a soudních.....	57
C) Institucionální aspekty: kolegiální charakter a způsob jmenování funkcionářů.....	58
§ 4. K PROCESU OVLIVŇOVÁNÍ EVROPSKÝCH ÚPRAV MODELÝ IRA.....	59
A) Limity aplikovatelnosti amerických koncepcí v evropských právních řádech.....	60
B) Aplikovatelné prvky amerických koncepcí.....	60
§ 5. KRITIKA MODELŮ IRA VE SPOJENÝCH STÁTECH.....	61
§ 6. SHRNUTÍ.....	62
4 Požadavky nezávislosti správních orgánů v komunitárním právu	65
§ 1. ÚVOD.....	65
§ 2. KOMUNITÁRNÍ PRÁVO A STRUKTURA STÁTNÍ SPRÁVY.....	67
§ 3. POŽADAVKY NEZÁVISLOSTI ORGÁNŮ ČLENSKÝCH STÁTŮ.....	68
A) Požadavky v oblasti liberalizace telekomunikačních trhů.....	70
B) Požadavky v oblasti liberalizace železniční dopravy.....	71
C) Požadavky v oblasti liberalizace poštovních služeb.....	71
D) Požadavky v oblasti liberalizace energetických trhů.....	73
E) Požadavky v oblasti liberalizace energetických trhů.....	73
F) Shrnutí.....	80
§ 4. POŽADAVKY NEZÁVISLOSTI V NAVRHOVANÝCH KOMUNITÁRNÍCH PŘEDPÍSECH.....	81
A) Návrhy směrnic pro oblast liberalizace trhů s elektřinou a se zemním plynem.....	81
B) Návrh směrnice pro oblast elektronických komunikací.....	84
C) Evaluační požadavků nezávislosti v navrhovaných směrnících.....	85
§ 5. SHRNUTÍ.....	90
5 „Nezávislé správní orgány“ ve vybraných právních řádech	91
§ 1. ÚVOD.....	91
§ 2. QUANGOS (VELKÁ BRITÁNIE).....	92
A) Historické konsekvence vzniku specifických orgánů moci výkonné v Anglii.....	93
B) Druhy a charakteristické rysy quasi-non governmental organisations.....	95
C) Problematika odpovědnosti a kontroly quasi-non governmental organisations.....	98

D) Shrnutí	100
§ 3. AUTORITÉS ADMINISTRATIVES INDÉPENDANTES (FRANCIE)	100
A) Ústavně-právní základy	102
B) Charakteristické znaky francouzských autorités administratives indépendantes	103
C) Shrnutí	104
§ 4. MINISTERIALFREIE VERWALTUNG (NĚMECKO)	105
A) Ústavně-právní základy	106
B) Prostor pro zřizování orgánů v rámci tzv. ministerialfreie Verwaltung	106
C) Zřizování regulačních orgánů v rámci liberalizačního procesu	108
D) Shrnutí	110
§ 5. DIE BELIEHENE A KOLLEGIALBEHORDEN (RAKOUSKO)	110
A) Ústavně-právní základy	111
B) Delegace pravomocí na subjekty soukromého práva (Beleihung)	112
C) Kollegialbehörden mit richterlichem Einschlag	114
D) Shrnutí	115
§ 6. NEZÁVISLÉ REGULAČNÉ ORGÁNY (SLOVENSKO)	115
A) Ústavně-právní základy	116
B) Požadavky nezávislosti v existujících předpisech a jejich evaluace	117
C) Nezávislost regulačních orgánů předmětem politické kontroverze	123
D) Shrnutí	124
§ 7. SHRNUTÍ	125
6 Význam pro českou právní úpravu	129
§ 1. ÚSTAVNĚ-PRÁVNÍ ZÁKLADY	130
A) Vláda jako vrcholný orgán moci výkonné	130
B) „Nezávislé správní orgány“, resp. „správní orgány vykonávající státní správu mimo organizační strukturu správy“	132
C) Pokusy o unifikaci režimu „státních regulačních úřadů“	136
D) Shrnutí	138
§ 2. NEZÁVISLÉ POSTAVENÍ ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY	139
A) Nezávislost centrální banky a diskuse o jejím postavení z pohledu dělby moci	140
B) Postavení centrální banky jako správního orgánu	142
C) Mechanismy zabezpečení politické nezávislosti České národní banky	143
D) Vztahy centrální banky k institucím moci legislativní a soudní	145
E) Shrnutí	146
§ 3. OPCE A LIMITY PRO VYTVÁŘENÍ „NEZÁVISLÝCH SPRÁVNÍCH ORGÁNŮ“ PRO FUTURO	147
A) Stávající právní úprava postavení Energetického regulačního úřadu	147
B) Obligatorní požadavky ohledně nezávislého postavení regulačního orgánu v navrhovaných směrnících	150
C) Opce pro implementaci požadavků nezávislosti v navrhovaných směrnících	157
§ 4. SHRNUTÍ	160
7 Závěry	163
Příloha	167
Materiál vlády České republiky o obecném modelu státních regulačních úřadů	167
Seznam použité literatury	179
Komentáře	179
Učebnice	180
Monografie	182
Working Papers	185
Statě v publikacích a sbornících	186
Články v periodikách	189
Kvalifikační práce	194
Jiné prameny	195
Abstrakt	197
Summary	199
Výtahy z oponentských posudků	201